

NIEZGODLIWY (10) ai

W pisowni łącznej (9), w rozłącznej (1).

e oraz o prawdopodobnie jasne (tak w niezgodny).

sg m N niezgodliwy (4). ◇ pl N subst niezgodliw(e) (3). ◇ G niezgodliwych (2). ◇ A m pers niezgodliw(e) (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. Będący odmiennego zdania, niejednomysłny, skłócony; kłótlivy, nieprzyjazny; discordabilis, discordans, discors, dissentiens Calep (6) : Discors Dissentiens, discordans – Niezgodliwy, fwałliwy. Antiqui dicebant Discordis. [...] Discordabilis – Niezgodliwy Quod discordat et disconvenit. Calep 330a.

niezgodliwi z kim [z sobą = jeden z drugim nawzajem] (1): ále widząc [Saladyn] krole Rykárdá á Filipá być s sobą niezgodliwe/ Ieruzálem przedię trzymał á Krześciány gárdził. BielKron 179v.

W przeciwstawieniu: »zgodliwy... niezgodliwy« (1): Iż lepłzy iest huff Ieleni zgodliwych/ kthore Lew pod śprawą á pod boiáźnią wiedzye/ niżli huff Lwow niezgodliwych kthorzy fie śami kąfáią/ á iż ie Ieleń wiedzye RejPos 334.

a. Spowodowany niezgodą, nieprzyjaźnią, kłótlivością, chęcią do zwad (1) : Ale zaś bunty Polkie niezgodliwe Co przynieść mogą? GrochKal 10.

b. Nieharmonijny, niezgodnie brzmiący, pomieszany (1) : A zaś brzmiał niezgodliwy krzyk nieprzyaścioł [inconsonans inimicorum clamor] BudBib Sap 18/10.

2. Sprzeczny, będący w sprzeczności z sobą samym; wykluczający się z czym wzajemnie (3) : [Złodziej] Wierci fie: rzeczą mieni: [...] Od wtydu twarz czerwona: potym bywa bláda/ [...] Powieści niezgodliwe/ łłowá zaiákáwe: Ręce drzą iák Ośicá KlonWor 3.

W przen (2) : nie zamykay ná pyerliach co wftá powiedzą/ Bo niezgodliwe wftá łwe łłowá poiedzą BielKom C5v; áby obaczyć mogł w iáko gęfty lás niezliczonych błędow niezgodliwych włafł CzechEp 183.

*** Bez wystarczającego kontekstu (1) : Inconveniens, Indecens, indecorus, incongruens – Nie zgodliwi Calep 523a.

Synonimy: **1.** swarliwy, zwadliwy; **b.** pomieszany.

Cf **NIEZGODNY, ZGODLIWY**